

FINANSIËLE REKENINGKUNDE 700

Seminaar RS 3 – Aanbieding van finansiële state

PH Ferreira

**DEPARTEMENT
REKENINGKUNDE
UP**

Voorgeskrewe werke:

1. IAS 1 – hersien in 2007 – IASB
2. GAAP Handbook Volume 1 – Pretorius, **et al**
- Hoofstuk 2
3. IFRIC 17 (nie ingesluit in DEV1 omvang nie)

Vrae:	Tyd
Vraag 1 Diverse teorie	± 20 min
Vraag 2 Diverse teorie	± 15 min
Vraag 3 Rekeningkundige beleid	± 10 min
Vraag 4 Staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste & staat van verandering in ekwiteit	± 30 min
Vraag 5 Staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste, staat van finansiële posisie & staat van verandering in ekwiteit	± 60 min
Vraag 6 Bedryfs/Nie-bedryfslaste	± 8 min

VRAE

VRAAG 1

Beantwoord die volgende vrae:

1. Wat is algemene doel finansiële state?
2. Watter openbaarmakingvereistes moet nagekom word indien finansiële state nie op 'n lopendesaak-grondslag voorberei word nie?
3. Wat word bedoel met die "toevallingsgrondslag van verantwoording"?
4. Is dit nodig om in die huidige jaar se finansiële state al die beskrywende inligting wat in die finansiële state van die voorafgaande jaar verskaf was, in te sluit?
5. Watter openbaarmakingsvereistes moet nagekom word indien 'n entiteit sy verslagdoeningsdatum verander?
6. 'n Entiteit het 'n bedryfsiklus van 18 maande. Op jaareinde word daar verwag dat 20% van die werk-in-proses voltooi en verkoop sal wees 14 maande na jaareinde, terwyl die oorblywende deel voltooi en verkoop sal wees binne 6 maande na jaareinde. (Beide hierdie tydperke val binne die entiteit se normale bedryfsiklus.) Behoort die werk-in-proses as 'n bedryfs- of 'n niebedryfsbate geklassifiseer te word in die staat van finansiële posisie?
7. IAS 1 vereis openbaarmaking van die **oordeel** wat bestuur uitoefen by die toepassing van beduidende rekeningkundige beleide, asook **bronne van ramingsonsekerheid**. Verduidelik kortliks die verskil tussen hierdie twee begrippe.
8. IAS 1 vereis openbaarmaking van inligting wat die gebruikers van finansiële state in staat sal stel om die entiteit se doelwitte, beleide en prosesse vir die bestuur van kapitaal te evalueer. Verduidelik kortliks wat hierdie openbaarmaking behels.
9. Is dit korrek om dividend per aandeel op die gesig van die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste aan te bied?
10. Verduidelik die verskil tussen die terme wins of verlies, ander omvattende inkomste en totale omvattende inkomste.
11. Verduidelik kortliks die term "herklassifikasie-aansuiwerings".

VRAAG 2

Beantwoord die volgende vrae:

- a. Waaruit bestaan 'n volledige stel finansiële state, ingevolge IAS 1?
- b. Normaalweg sal die nakoming van International Financial Reporting Standards tot redelike weergawe in finansiële state lei. Onder sekere omstandighede mag bestuur egter van mening wees dat nakoming van 'n vereiste in 'n standpunt misleidend sal wees. Verduidelik wat die prosedure en oorwegings in so geval sal wees en wat onder hierdie omstandighede geopenbaar moet word.

VRAAG 3

In die lig van die breë definisie van rekeningkundige beleid soos tans in IAS 8.5 vervat, is dit soms moeilik om te besluit wat as rekeningkundige beleid getoon behoort te word. Die standpunt oor aanbieding van finansiële state verskaf riglyne in hierdie verband. Bespreek hierdie riglyne en verwante aangeleenthede breedvoerig.

VRAAG 4

Die volgende inligting met betrekking tot Safari Bpk vir die jaar geëindig 31 Desember 20X7, is tot u beskikking:

	R
Verkope	900 000
Grondstowwe	
- beginvoorraad	20 000
- aankope	70 000
- eindvoorraad	30 000
Direkte arbeidskoste	175 000
Vervaardigingsbokoste	
- waardevermindering	125 000
- ander	170 000
Klaarprodukte	
- beginvoorraad	45 000
- eindvoorraad	75 000
Wins met verkoop van aanleg	10 000
Verspreidingskoste	100 000
Administratiewe uitgawes	
- waardevermindering	5 000
- personeelkoste	15 000
- ander	50 000
Ander bedryfsuitgawes	39 000
Direkteursvergoeding	
- vir dienste as direkteure	2 000
- ander dienste	7 000
Navorsingskoste	2 000
Rente betaal	30 000
Verlies as gevolg van diefstal van kontant	20 000
Herwaardasie van grond – 30 Junie 20X7	42 000
Omrekeningswins vir die jaar t.o.v. buitelandse bedrywighede (aanvaar geen belasting uitwerking)	13 000
Oordrag na batevervangingsreserwe	10 000
Tussentydse dividend betaal	5 000
Finale dividend voorgestel	4 000
Behoue verdienste begin van jaar	475 000
Herwaardasiesurplus begin van jaar	100 000
Buitelandsevaluta-omrekeningsreserwe begin van jaar	45 000

Bykomende inligting

1. Gedurende die huidige finansiële jaar het dit aan die lig gekom dat 'n bedrag wat gedurende 20X6 vanaf 'n debiteur ontvang is, in daardie jaar foutiewelik teen verkope gekrediteer is. Die bedrag beloop R35 000 en word as wesenlik beskou. Nog geen regstelling is hiervoor gemaak nie.
2. Neem aan dat daar met stigting 100 000 gewone aandele teen R1 elk uitgereik is.
3. Aanvaar 'n belastingkoers van 30%.

VERLANG:

Stel die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste (enkelstaat-benadering, met details van belastinguitwerking en herklassifikasie-aanpassings) en staat van veranderinge in ekwiteit van Safari Bpk vir die jaar geëindig 31 Desember 20X7 op. U antwoord moet aan die vereistes van IAS 1 voldoen en moet albei aanvaarbare formate met betrekking tot die klassifikasie van uitgawes (volgens funksie en aard) toon. Die volgende aantekeninge word ook verlang:

- Wins voor belasting (vir uitgawes geklassifiseer volgens funksie en aard);
- Dividende.

VRAAG 5

Die gekonsolideerde lys van saldo's van die Newsound Bpk groep vir die jaar geëindig 31 Desember 20X9 is soos volg:

	20X9	20X8
	R'000	R'000
<i>Krediete</i>		
Aandelekapitaal (slegs moedermaatskappy)	147 834	147 834
Herwaardasiesurplus (deel toeskryfbaar aan niebeherende belange ingesluit)	10 625	-
Batevervangingsreserwe (deel toeskryfbaar aan niebeherende belange uitgesluit)	5 000	2 000
Behoue verdienste begin van jaar (deel toeskryfbaar aan niebeherende belange uitgesluit)	18 375	33 802
Niebeherende belange	40 125	32 000
Langtermynlenings	236 000	108 297
Uitgestelde belasting	28 875	23 100
Verkope	1 287 052	902 052
Krediteure	35 990	20 145
Korttermyngedeelte van langtermynlenings	83 042	24 639
Aandeelhouders vir dividende	17 409	11 606
Bankoortrekking	<u>1 652</u>	<u>-</u>
	<u>1 911 979</u>	<u>1 305 475</u>
<i>Debite</i>		
Niebeherende belange in ander omvattende inkomste (herwaardasiesurplus) vir die jaar	2 125	-
Niebeherende belange in wins vir die jaar	7 200	6 800
Eiendom, aanleg en toerusting	16 069	14 696
Voorraad	192 085	149 002
Debiteure	418 465	222 833
Banksaldo's en kontant	-	1 465
Koste van verkope	1 098 187	819 939
Bedryfskoste	103 435	46 592
Rente betaal	39 264	20 862
Belasting	10 927	6 148
Oordrag na batevervangingsreserwe (deel toeskryfbaar aan niebeherende belange uitgesluit)	3 000	2 000
Dividende betaal	<u>21 222</u>	<u>15 138</u>
	<u>1 911 979</u>	<u>1 305 475</u>

Bykomende inligting

1. Bedryfskoste bestaan uit die volgende:

	20X9	20X8
	R'000	R'000
Waardevermindering	3 002	2 237
Verlies met skraping van toerusting	500	-
Verspreidingskoste	25 741	14 010
Administratiewe uitgawes	28 813	10 345
Personeelkoste	<u>45 379</u>	<u>20 000</u>
	<u>103 435</u>	<u>46 592</u>

2. Aanvaar 'n normale belastingkoers van 30%. Die belastinguitgawe (wat as korrek aanvaar kan word) is soos volg saamgestel:

	R'000	R'000
Belasting per proefbalans	(10 927)	(6 148)
SA normaal		
- lopend	(7 027)	(3 048)
- uitgestel	(3 900)	(3 100)

3. Die herwaardasiesurplus het betrekking op 'n filiaal (waarin 'n 80%-belang gehou word), wat grond gedurende die jaar herwaardeer het.
4. Dividende ten bedrae van R1 200 000 is gedurende 20X9 aan niebeherende aandeelhouers betaal (20X8 - R1 100 000).
5. Die oordrag na die batevervangingsreserwe is gedoen deur 'n filiaal waarin 'n 60%-belang gehou word.
6. Ignoreer verdienste en dividend per aandeel.
7. Die langtermynlenings is rentedraend.
8. Newsound Bpk klassifiseer uitgawes volgens funksie.
9. Niebeherende belange word gemeet teen hul proporsionele belang in die identifiseerbare netto bates van die verkrygte op verkrygingsdatum ingevolge IFRS 3.19.

VERLANG

Stel die gekonsolideerde finansiële state van Newsound Bpk vir die jaar geëindig 31 Desember 20X9 vanaf bogenoemde inligting op. Maak gebruik van 'n enkelstaat benadering vir die staat van wins of verlies en ander omvattende inkomste (met besonderhede van die belastinguitwerking en herklassifikasie-aanpassings). Geen ouditeursverslag, direkteursverslag, staat van kontantvloei, of belastingkoersrekonsiliasie word verlang nie.

(BRON: Unisa)

VRAAG 6**eFin (Edms) Bpk**

eFin (Edms) Bpk is die maatskappy in 'n groep wat al die finansierings-aangeleenthede van die groep bestuur.

eFin (Edms) Bpk het vyf jaar gelede 'n langtermynlening ten bedrae van R600 000 by FMB Bank aangegaan. Volgens die oorspronklike leningsooreenkoms is die lening op 30 April 20X3 ten volle aflosbaar. Op 5 Julie 20X2 het die direksie egter daarin geslaag om met FMB Bank ooreen te kom dat die aflossingsdatum na 30 April 20X4 uitgestel sal word.

VERLANG:

Bespreek hoe die lening in die staat van finansiële posisie vir die jaar geëindig 30 Junie 20X2 geklassifiseer moet word. Motiveer u antwoord. (5)